

Ludvika kommun
social.utbildning@ludvika.se

Rektorn vid Nyhammars skola
eva.lena.carlsson@ludvika.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Nyhammars skola
i Ludvika kommun

Tillsyn i Nyhammars skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ludvika kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Nyhammars skola besöktes av Skolinspektionen den 8 och 9 oktober 2013.

Fakta om skolan

Nyhammars skola ligger i samhället Nyhammar 2,5 mil utanför Ludvika. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-6 och fritidshem. Vid tiden för tillsynen har skolan 88 elever varav 13 elever i förskoleklassen. 55 elever är inskrivna i fritidshemmet. Fritidshemmet granskas inte i denna tillsyn utan kommunens ansvarstagande för fritidshemmen redovisas i ett separat beslut.

Skolans rektor har varit rektor för skolan sedan den 1 december 2010. Från och med läsåret 2012/13 är rektorn även rektor för Sunnansjö skola, F-6. Skolan är organiserad i ett arbetslag, som är uppdelat i två så kallade närteam. Ett närteam ansvarar för F-3 och ett team för årskurs 4-6. Rektorn har inte delegerat några enskilda ledningsuppgifter.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år läsåret 2011/12 nådde nästintill 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik, jämfört med 72 procent i riket. I ämnet svenska nådde nästintill 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, jämfört med 74 procent i riket.

Den nationella statistiken för 2013 är vid tiden för föreliggande beslut inte publicerad. Rektorn har efter tillsynsbesöket inkommit med uppgifter för vårterminen 2013. Av skolans sammanställning av de nationella ämnesproven vårterminen 2013 framgår att 62 procent av eleverna nådde kravnivån i samtliga delprov i svenska och matematik.

När det gäller skolans sammanställning av resultaten i alla ämnen där kunskapskrav finns i årskurs 3 framgår att 77 procent av eleverna nådde kunskapskraven i svenska och matematik vid läsårets slut. Någon sammanställning av resultaten i de samhällsorienterande och naturorienterande har skolan inte redovisat.

Årskurs 6

För årskurs 6 visar Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven läsåret 2011/12 att 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik och engelska. Nästintill 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i svenska. Motsvarande siffra för riket var 79 procent i matematik och 87 procent i engelska och 82 procent i svenska.

Den nationella statistiken för 2013 är vid tiden för föreliggande beslut inte publicerad. Rektorn har efter tillsynsbesöket inkommit med uppgifter för vårterminen 2013. När det gäller resultaten för de nationella ämnesproven i årskurs 6 så visar skolans egen statistik att 75 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i engelska, 100 procent i matematik och 88 procent i svenska. Statistiken visar också att 88 procent av eleverna nådde kravnivån i samtliga delprov i de nationella ämnesproven i kemi och 88 procent i samhällskunskap.

Vidare visar skolans egen sammanställning av de samlade kunskapsresultaten i samtliga ämnen vårterminen 2013 att 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i samtliga ämnen förutom engelska där 88 procent av eleverna nådde kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Nyhammars skola visar att skolans resultat i flera avseenden är godtagbara men att åtgärder behöver vidtas så att samtliga elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt.

Skolans arbete med att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero behöver förstärkas och i detta ligger ett aktivt värdegrundsarbete för att motverka att elever blir utsatta och utsätter andra för kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Nyhammars skola i vissa delar behöver utvecklas. Samverkan mellan lärare och samverkan över ämnesgränserna kan utvecklas så att eleverna ges möjligheter att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och behöver utvecklas för att uppfylla författningarnas krav.

Tillsynen visar att rektorn tar ansvar som chef och pedagogisk ledare, men att skolans kvalitetsarbete trots detta behöver förbättras. Rektorn behöver ta ytterligare ansvar för att tillsammans med lärarna följa upp, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Elevernas samlade kunskapsresultat i årskurserna 3 och 6 i de ämnen där kunskapskrav finns har inte analyserats på en skolövergripande nivå av rektor och lärare. Skolan har huvudsakligen fokuserat på resultaten i svenska och matematik. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att viktiga underlag därmed saknas för att skolan ska kunna göra systematiska uppföljningar och analyser av undervisningen i alla ämnen på en skolövergripande nivå. Även när elever når höga kunskapsresultat behöver resultaten analyseras för att på så sätt få syn på framgångsfaktorer i undervisningen.

Flera av de brister som Skolinspektionen konstaterar har rektorn själv identifierat och uppmärksammat som utvecklingsområden för skolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ludvika kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 8 november 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Ludvika kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål.

Motivering

I läroplanen anges att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen.

I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

Av intervjuer och samtal med såväl rektorn, lärare och elever framgår att samverkan mellan lärarna behöver utvecklas. Rektorn uppger i intervju att lärarna i förskoleklass och årskurs 1 samverkar i viss utsträckning och att sammanslagningen av vissa årskurser gör att samverkan sker naturligt. Lärarna uppger dock i intervjun att de mestadels planerar sin undervisning enskilt och att möjligheterna för gemensam planering minskat då skolan dragit ned på personal och planeringstid.

Vidare framkommer i lärarintervjuerna att lärarna anser att lokalernas utformning försvårar samverkan då skolan är uppdelad i olika byggnader för de olika årskurserna. Bristerna i samverkan bekräftas av Skolinspektionens enkät till den pedagogiska personalen där "samverkan i undervisning" har ett lågt resultat.

Skolinspektionen konstaterar att det brister i skolans arbete med undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ludvika kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Trygghet och studiero

Bedömning

Ludvika kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att rektor och lärare vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.
- Vidta konkreta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling.
- Upprätta en plan mot kränkande behandling som innehåller en redogörelse av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Trygghet, studiero och kränkande behandling

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I skollagen anges vidare att det är huvudmannens ansvar att se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. I huvudmannens övergripande skyldighet att motverka kränkande behandling ingår att se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Flera av de elever som Skolinspektionen intervjuat och samtalat med uppger att de inte har studiero på lektionerna och att de kan känna sig otrygga i skolmiljön. Såväl rektor som lärare uppger i intervjuer att det är ett hårt klimat i vissa klasser och att språkbruket inte är bra. Elever i olika åldrar berättar att det händer att elever kränker andra elever fysiskt och kallar dem för elaka saker.

Eleverna beskriver också att det inte alltid vidtas åtgärder när de berättar vad de upplever för lärare och rektorn. Lärarna uppger i intervjun att klimatet på skolan på det stora hela är gott men att språkbruket elever emellan är negativt och att det förekommer kränkningar mellan elever. Lärarna har tagit hjälp av kurator och vårdnadshavare för att motverka detta men menar att de inte nått hela vägen.

Rektorn uppger i intervjun att ett av skolans utvecklingsområden är att öka studieron i klassrummen. I intervjuerna instämmer eleverna med rektorns uppfattning om att det finns brister i studieron och menar att studieron varierar beroende på lärare. I Skolinspektionens enkät till eleverna i årskurs 5 bekräftas uppgifterna om bristande studiero. I verksamhetsbesöken ser Skolinspektionen exempel både på positiva och uppmuntrande studiesituationer men också exempel på att elever kan gå runt i klassrummet och störa kamrater utan att lärarna ingriper.

I samtliga intervjuer med såväl elever, rektor, lärare och representanter för elevhälsan framkommer att det finns brister i studieron på skolan.

Plan mot kränkande behandling

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. I Skolverkets allmänna råd för arbete mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen åter speglar förhållanden i varje enskild verksamhet.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att vissa rutiner ska finnas i planen; rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling, rutiner för uppföljande insatser samt rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Dessutom ska rutinerna enligt praxis ha såväl ett elev - elev- perspektiv (kränkningar elever sinsemellan) som ett vuxen - elev- perspektiv (kränkningar av vuxen mot barn/elev).

Skolinspektionen har tagit del av Nyhammars skolas plan mot kränkande behandling benämnd Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling 2013/2014. Planen uppfyller i flera delar författningarnas krav. I planen uppges att den har tagits fram genom enkäter till eleverna med efterföljande diskussion i klasserna. I planen redogörs för att fysiska, verbala och psykosociala kränkningar är problem på skolan och att det på elevernas fritid förekommer kränkningar via mobiltelefoner och datorer. I planen anges vidare vilka specifika åtgärder som ska vidtas under året utifrån den gjorda kartläggningen. Planen

innehåller dock inte någon redogörelse för hur åtgärder från det förgående läsåret har genomförts.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med trygghet och studiero i och i arbetet med att motverka kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ludvika kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 3 §, 6 kap. 7-8 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Ludvika kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utarbeta åtgärdsprogram där det anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av åtgärdsprogram och konstaterar att de varierar i kvalitet. Åtgärdsprogrammen har inte alltid en tydlig koppling mellan elevens behov, formulerade mål och skolans insatser för att tillgodose behoven. Det är inte heller alltid tydligt vilka insatser skolan ska bidra med utan åtgärder kan formuleras som att skolan ska "ge stöd i matte". Vidare saknas en beskrivning av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas utan det anges endast när de ska följas upp.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete inom området särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ludvika kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Ludvika kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Av rektors redovisning till Skolinspektionen framgår att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs på skolan. Arbetet är dokumenterat i "Kvalitetsrapport för Nyhammars skola läsåret 2012-13". Enligt rapporten pågår ett förankringsarbete för att utveckla målstyrningen som metod. För detta ändamål används i Ludvika kommun målstyrningsverktyget balanserade styrkort (BSK) med de fyra perspektiven: barn och vuxen, process, medarbetare och ekonomi.

I intervju med rektorn och lärare framkommer att elevernas kunskapsresultat analyseras på individnivå men att skolövergripande diskussioner och analyser av elevernas resultat i samtliga ämnen saknas. Lärarna uppger vidare att de inom arbetslagen följer upp och diskuterar elevernas resultat på de nationella ämnesproven.

Rektorn har efter tillsynsbesöket skickat in dokumentation med sammanställningar av elevernas samlade kunskapsresultat i årskurserna 3 och 6. Av dokumentationen framgår att resultaten i årskurs 3 inte har sammanställts i alla ämnen där kunskapskrav finns. De ämnen i årskurs 3 där resultaten har sammanställts är matematik, svenska och engelska. Det är också i dessa ämnen som skolan, enligt rektorn och lärarna, gör kartläggningar av elevernas kunskapsutveckling.

När det gäller elevernas resultat i årskurs 6 har skolan redovisat samlade resultat i alla ämnen. Av redovisningen framgår att 100 procent av eleverna vårterminen 2013 nådde kunskapskraven i samtliga ämnen förutom engelska, där 88 procent av eleverna nådde kunskapskraven. Någon analys av resultaten har inte redovisats och skolan saknar därmed, enligt Skolinspektionens bedömning, viktiga redskap för att synliggöra såväl framgångsfaktorer som utvecklingsområden i undervisningen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ludvika kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Ludvika kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Av skollagen framgår att elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

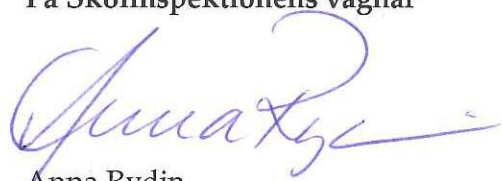
Av dokumentstudier och intervju med rektorn framgår att eleverna för närvarande inte har tillgång till sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Utredningen visar att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet inte tillgodoses. Ludvika kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 29 § skollagen, Lgr 11 2.6 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Johanna Kahn
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.